

Cărți poștale
din trecut / Postcards
from the Past

Lumea satului românesc acum 100 de ani
The Romanian Village 100 Years Ago

Imaginile sunt izvoare care ne permit înțelegerea lumii noastre dincolo de cuvinte – punți către trecut care ne oferă informații despre obiceiurile vremii, port, statut social etc.

În cele ce urmează vă propunem o călătorie în timp cu 20 de opriri, în satul românesc nealterat.

În Anul European al Patrimoniului Cultural, dedicăm această expoziție online Centenarului Marii Uniri.

Images are sources allowing us to understand the surrounding world, beyond words – they are bridges to the past, they provide information regarding the customs, the traditional costumes, the social status characteristic of a specific time, etc.

The following images will take you on a 20-stop time journey to the unaltered Romanian village.

During the European Year of Cultural Heritage, we dedicate this online display to the Centenary of Romania's Great Union.

Text: *Dr. Alin Ciupală*

Editor: *Sorina Neacșu*

Traducere în limba engleză/ English translation: *Diamondo*

Design grafic/ Graphic design: *Alexandra Rădulescu*

Argument

Una dintre contradicțiile majore ale societății românești din a doua jumătate a secolului al XIX-lea și până la Primul Război Mondial și-a găsit exprimarea în raportarea față de lumea rurală.

Astfel, pe de o parte, regăsim realitatea economică, socială și ideologică, delimitată de următoarele elemente:

- * România era o țară agrară, cu o economie dependentă de veniturile obținute din exploatarea pământului și cu o populație formată în proporție de 80% din țărani.
- * creșterea demografică nu a putut fi absorbită de lumea urbană în absența unei industrii care să ofere debușeul necesar, ceea ce a determinat o agravare a presiunii sociale la nivelul lumii satului.
- * eșecul politicii educaționale imaginată de autoritatea centrală a blocat emanciparea spirituală și culturală pe care Spiru Haret, de exemplu, și nu numai el, o considera cea mai importantă cale de rezolvare a problemei țărănești.
- * în condițiile în care ideologia referitoare la națiune devenea una din bazele organizării statului, alături de cealaltă ideologie politică, liberalismul, lumea rurală era înțeleasă drept un spațiu genuin, singurul în măsură să păstreze nealterate valorile specifice națiunii române, și prin aceasta deosebit de important.

One of the major contradictions of the Romanian society throughout the second half of the 19th century and until World War I was embodied in its relationship with the rural world.

Thus, on the one hand we find the economic, social and ideological realities marked by the following aspects:

- * *Romania was an agrarian country, its economy being dependent on income from land exploitation, with a population made up of 80% peasants.*
- * *Demographic growth could not be absorbed into the urban world in the absence of an industry ready to provide the necessary outlet, which led to the aggravation of social tensions at village level.*
- * *The failure of the educational policies designed by the central authorities had blocked the spiritual and cultural empowerment, which a personality like Spiru Haret, for example, saw as being the major way of solving the peasant problem.*
- * *While the nation-centred ideology was becoming one of the foundations of statal organisation alongside the other political ideology – liberalism –, the rural world was regarded as a genuine space, the only one capable of preserving unaltered the specific values of the Romanian nation and therefore an extremely important one.*

Pe de altă parte însă, lumea rurală nu s-a aflat în centrul operei de modernizare, ci a fost plasată la periferia acesteia, din mai multe cauze:

- * burghezia, noua categorie socială, care își impusese preemțiunea asupra spațiului public, nu unul absolut însă la noi, și-a concentrat acțiunea de reformă asupra spațiului urban, mediul său de definire socială.
- * aristocrația, care supraviețuise din punct de vedere social și politic și reușise să se adapteze într-o bună măsură noilor realități, ceea ce i-a permis participarea la opera de guvernare, nu era interesată de adoptarea unor reforme radicale, cea agrară și cea electorală.
- * creșterea demografică a populației rurale a asigurat o forță de muncă ieftină necesară exploatarei pământului; în consecință, nu se investește în mecanizarea agriculturii, ceea ce lasă economia românească la nivelul evoluțiilor climatice, de multe ori neregulate, cu efecte economice și financiare uneori dezastruoase.
- * aceste cauze au produs și efecte, printre acestea nivelul vieții cotidiene a țăranului român era unul foarte scăzut, atât datorită tratării lumii rurale drept o prioritate secundară de către autoritatea centrală, cât și datorită conservatorismului lumii rurale care respingea multe din elementele modernizării (medicul, școala, de exemplu).

On the other hand, however, the rural world could not find its way to the core of modernisation, being, on the contrary, placed marginally relative to the process, for several reasons:

- * The new social category, the bourgeoisie, which had forced its preemption rights across the public space (even though not an absolute one in this region), was focussing its reform actions within the urban space, its own socially defining environment.*
- * Aristocracy, which had survived socially and politically and had managed to largely adapt to the new realities, thus being able to take part in government work, was not interested in adopting radical reforms in the agrarian and electoral sectors.*
- * The demographic growth of the rural population provided the cheap workforce necessary for land exploitation; consequently, there were no investments in mechanising agricultural works, which left the Romanian economy dependent of often chaotic climate developments, with sometimes disastrous economic and financial impacts.*
- * The above causes generated effects, such as a lower quality daily life of the Romanian peasant, not only because the central authorities had rated the rural world as a secondary priority, but also because of the rural world's own conservatorism, which rejected many components of modernisation (e.g. the physician, or the school).*

În această conjunctură, s-a produs un fenomen cultural stimulat, cu profunde rădăcini în ideologia națională: redescoperirea frumuseții, purității, exotismului, culorii lumii rurale românești. O lume fundamental idealizată, care nu avea de fapt nicio legătură cu realitatea socială, economică și politică a vremii, care era total distonantă față de vocea răscoalei țărănești din 1907. Regina Elisabeta care se îmbrăca în costume populare, gest copiat de doamnele elitei, Nicolae Grigorescu prin o bună parte a operei sale, întreaga literatură semănătoristă prin numeroase opere care se studiau la școală, chiar și sintezele de istorie națională care situau „romaniile populare” la originea statelor medievale românești, construiau imaginea splendidă a unei lumi rurale perfecte, profunde, sincere și frumoase.

Această imagine narativă a fost repede completată de o imagine iconografică susținută de o artă și tehnică relativ nouă, fotografia. Piese de față ilustrează elocvent cele spuse mai sus. Fie că este vorba de portrete, scene de gen, mici secvențe de viață cotidiană, interioare ale unor locuințe țărănești, diverse activități cu caracter economic, toate sunt trecute prin filtrul unei scenografii atent gândite.

Tineri sau bătrâni, femei sau bărbați, oamenii sunt frumoși, atrăgători în simplitatea lor naturală, fericiți și mulțumiți cu viața pe care o au. De cele mai multe ori, ei sunt îmbrăcați cu hainele lor cele bune, pe care nu le purtau decât duminica la biserică sau cu ocazia unor evenimente speciale.

A stimulating cultural phenomenon appeared, against this background, which was deeply rooted in the national ideology: rediscovering the beauty, purity, exotism and colours characteristic of the Romanian rural world. An idealized world, which in fact had nothing to do with the social, economic and political realities of the time, being in total dissonance with the voice of the Peasant Uprising of 1907.

The splendid image of a perfect, profound, sincere and beautiful rural world was being shaped by people such as Queen Elisabeth – who used to don folk costumes, Nicolae Grigorescu – by many of his artistic creations, by the whole body of the “semanatorist” literature – owing to many such works being studied in schools, even by national history synopses, which placed the “people’s wallachias” at the origin of the Romanian mediaeval states.

This narrative image was quickly complemented by an iconographic image, supported by a relatively new art and technique, namely photography. The pieces on display eloquently illustrate the above considerations. Whether they show portraits, genre scenes, small daily life scenes, interiors of rural dwellings, various activities of an economic nature, they are all screened by an attentive scenographer. The men and women we can see are good-looking, whether young or old: attractive in their natural simplicity, happy and content with their life. More often than not they are clad with their Sunday clothes, meant for wearing in church or for special events.

De asemenea, ierarhiile sunt evidente, cele de gen în primul rând, apoi cele de vârstă. Femeile stau întotdeauna înapoia bărbaților iar tinerii sau copiii în spatele adulților.

Femeile îndeplinesc muncile ușoare, legate mai mult de gospodărie și de creșterea celor mici, pe când bărbații îndeplinesc muncile grele, ei sunt ciobani sau taie lemne. Fetele tinere care schițează câțiva pași de horă sunt desculțe, în timp ce bătrânul care cântă din fluier poartă cisme, deși este vară. Pe banca de lângă apă, într-un moment de răgaz, primii stau bătrânii, iar tinerii sunt ultimii.

Fabuloasă ni se pare fotografia care surprinde o stână și pe ciobanii ei, o imagine iconică asupra a ceea ce a însemnat neputința timpului de a schimba lucrurile. Deși era realizată în jurul anului 1930, imaginea poate fi plasată acum câteva sute bune de ani. Cine ar putea să ne contrazică?

Uneori, scenografia este devoalată fără voie, precum în cazul fetei care toarce șezând pe prispă. Pantofii pe care îi poartă sunt ai unei fete de la oraș, fără îndoială, pusă să joace un rol efemer, care nu este al ei în viața obișnuită, dar pe care și l-a asumat vremelnic, frumos îmbrăcată într-un costum popular și înconjurată de obiecte specifice lumii rurale.

Alteori, alteritatea este prezentă până și în imuabilul mediu țărănesc. Într-o bucătărie a unei locuințe dintr-un sat românesc din zona Huedinului, după portul femeii care pregătește mâncarea, cahlele cu care s-a construit cuptorul sunt săsești, dovadă a împrumuturilor culturale de neocolit într-o zonă multiethnică.

Also, there are obvious hierarchies, the ones based on gender in the first place, then the age dependent ones. The women can always be seen behind the men, and the children or youth behind the adults. The women perform easier chores, mostly related to the household and to children upbringing, whereas men take on the hard work, minding the sheep herds or cleaving wood. The young girls performing a few steps of a folk dance are barefoot, whereas the old man playing the flute wears boots in the middle of summer. On the bench by the lake, the elderly are first to sit down for a moment of rest, the youngsters being the last.

Personally I find fabulous the one featuring a sheepfold and its shepherds, an iconic image of the incapacity of time to change things. Although made around 1930, the image can easily be placed in time a few hundred years ago. For who would be able to contradict this contention?

Sometimes the scenography is disclosed involuntarily, such as in the case of the girl who is caught spinning wool, while seated on the porch. The shoes she is wearing are undoubtedly a city girl's shoes, as she is made to play an ephemeral role, which is not hers in daily life, but which she has temporarily assumed, being nicely dressed in a folk costume and surrounded by typically rural objects.

In other instances, alterity is present even in the immutable peasant environment: in the kitchen of a dwelling belonging to a Romanian village of the Huedin area (if we are to look at what the woman who cooks is wearing), the stove tiles are of Saxon origin, evidence of the unavoidable cultural loans that are typical of a multiethnic area.

Nu doar oamenii sunt frumoși, ci și animalele din gospodărie, vaci sau boi. Frumusețea era sinonimă cu prosperitatea, o prosperitate contrazisă de sărăcia locuințelor, surprinsă fără voie, în planul secund, de fotograficul atent în primul rând la spectacolul pe care ni-l înfățișează primul plan.

Unul dintre realizatorii acestor imagini se detașează printre ceilalți. Este vorba despre Alexandru Bellu, astăzi aproape uitat, născut în 1850 și dispărut în 1921, descendent al unei vechi familii aristocratice românești care l-a dat, printre mulți alții, pe George Bellu sau George de Bellio, unul dintre primii colecționari ai artei impresioniste într-o epocă în care această artă era anatemizată.

Alexandru Bellu a fost unul dintre întemeietorii artei fotografice în România, el urmând primei generații de pionieri ai domeniului, precum Carol Pop de Szathmary sau Franz Duschek.

După parcurgerea unui traseu educațional care l-a purtat din Elveția până la Paris unde și-a luat diploma în drept, Bellu s-a întors în România, fără a profesa avocatura. Se speculează foarte mult, credem că neprobat, referitor la o presupusă strânsă prietenie între el și Nicolae Grigorescu.

Șederea la conacul familiei de la Urlați, în județul Prahova, i-a oferit prilejul de a fotografia, la sfârșitul secolului al XIX-lea și în primii ani ai secolului XX, țăranii din partea locului. Respectiva serie fotografică, din care reproducem aici câteva piese, s-a bucurat de un succes enorm care i-a determinat pe unii dintre editorii vremii să cumpere clișeele și drepturile de difuzare.

But it is not just people who are nice-looking, it is also the animals around the house, be they cows or steers. Beauty is synonymous with prosperity, which in its turn is contradicted by the poverty of the dwellings, unintentionally caught in a second plane by the photographer, who is primarily concerned with the spectacle outlined in the first plane. Among the authors of these images, one is particularly remarkable. It is Alexandru Bellu, a personality almost forgotten these days, born in 1850 and deceased in 1921, descending from an old Romanian aristocratic family which, among many others, gave us George Bellu or George de Bellio, one of the first collectors of impressionistic art, at a time when this art movement was anathemized.

Alexandru Bellu was one of the founders of photographic art in Romania, following the first generation of pioneers of this art sector, such as Carol Pop de Szathmary or Franz Duschek. After having completed an educational path which went from Switzerland to Paris, where he graduated in Law, Bellu went back to Romania, without however taking up a law practice. There are many speculations, which we find unevdenced, with respect to a seemingly close relationship between him and Nicolae Grigorescu.

His stay at the family mansion in Urlați, Prahova County, gave him the opportunity to take pictures of local peasants, at the end of the 19th and during the beginning of the 20th century. This photographic series, a few pieces of which are reproduced herewith, enjoyed enormous success, which encouraged some of the then publishers to buy the negatives and the public display rights.

Se păstrează mai multe serii, editate la edituri diferite, din aceste fotografii, fie sub formă de cărți poștale fotografice, fotografii separate sau albume de mici dimensiuni. Cele mai rare piese sunt cele originale, imprimate de Bellu, lipite pe cartoanele specifice epocii pentru astfel de realizări. Unele au diverse dedicații olografe ale artistului, ceea ce le face și mai prețioase.

În 1919, în condițiile dificultăților pe care delegația României le întâmpina la Conferința de Pace de la Paris unde se discuta despre noua ordine mondială postrăzboi, autoritățile românești au luat decizia editării mai multor materiale de propagandă publicate în țară și în străinătate pentru a face cunoscută mai bine România. Printre acestea, era editat și tradus în engleză, franceză și germană, un album de format mare, „România în imagini”. Prefața era scrisă de Nicolae Iorga iar multe dintre fotografii erau realizate de Alexandru Bellu.

Înțelegerea trecutului este astăzi posibilă și datorită studierii surselor iconografice. Să nu le ocolim.

DR. ALIN CIUPALĂ

Several series of these photos still exist, printed by different publishing houses as photographic postcards, as separate photos or as small size albums. The rarest pieces are the original ones, printed by Bellu himself and glued to typical cardboards for such art work at the time. Some pieces bear the artist's handwritten dedication, which makes them even more precious.

In 1919, seeing the difficulties Romania was encountering at the Paris Peace Conference, where the new postwar world order was being discussed, the Romanian authorities decided to publish several propaganda materials, at home and abroad, in order to promote the homeland. Among these, a large size album, called “Images of Romania”, was edited and translated in English, French and German. The album preface was written by Nicolae Iorga, and many of the photographs were by Alexandru Bellu.

Understanding the past is nowadays also possible by studying iconographic sources. Let us not ignore them.

DR. ALIN CIUPALA

1

Carte poștală fotografică
Editor C. Sfetea | după un clișeu realizat de
Alexandru Bellu | numerotată nr. 19
București [cca 1920], originală, necirculată

colecția dr. Alin Ciupală

*Photographic postcard
Editor C. Sfetea | after a negative by Alexandru
Bellu | numbered 19
Bucharest [around 1920], original,
non-circulated*

dr. Alin Ciupala's collection

Carte poștală fotografică
Editor Marietta Jekelius
Brașov [cca. 1930], originală, necirculată

colecția dr. Alin Ciupală

*Photographic postcard
Editor Marietta Jekelius
Brasov [around 1930], original, non-circulated*

dr. Alin Ciupala's collection

Carte poștală fotografică intitulată
Sălișteancă la războiul de țesut
Editor J. Fischer
Sibiu [1943], originală, necirculată

colecția dr. Alin Ciupală

Photographic postcard, named
Woman from Salistea at the Loom
Editor J. Fischer
Sibiu 1943, original, non-circulated

dr. Alin Ciupala's collection

Carte poștală fotografică
Editor C. Sfetea | după un clișeu realizat de
Alexandru Bellu | numerotată nr. 25
București [cca 1920], originală, necirculată

colecția dr. Alin Ciupală

*Photographic postcard
Editor C. Sfetea | after a negative by Alexandru
Bellu | numbered 25
Bucharest [around 1920], original,
non-circulated*

dr. Alin Ciupala's collection

Carte poștală fotografică intitulată
Huedin – țărăncă la vatră
Editor J. Fischer | numerotată nr. 1005
Sibiu [1938], originală, necirculată

colecția dr. Alin Ciupală

*Photographic postcard, named
Huedin – Peasant Woman in front of
the Hearth
Editor J. Fischer | numbered 1005
Sibiu [1938], original, non-circulated*

dr. Alin Ciupala's collection

Carte poștală fotografică intitulată
Breaza, Prahova – fată torcând
Editor J. Fischer
Sibiu [1933], originală, necirculată

colecția dr. Alin Ciupală

Photographic postcard, named
Breaza, Prahova county – Spinning Girl
Editor J. Fischer
Sibiu [1933], original, non-circulated

dr. Alin Ciupala's collection

Carte poștală fotografică intitulată
Breaza, Prahova – fată torcând pe prispă
Editor J. Fischer
Sibiu [1933], originală, necirculată

colecția dr. Alin Ciupală

Photographic postcard, named
Breaza, Prahova – Girl Spinning on the
Porch
Editor J. Fischer
Sibiu [1933], original, non-circulated

dr. Alin Ciupala's collection

Carte poștală fotografică intitulată
Fată torcând din Rucăr – Muscel
Editor J. Fischer
Sibiu [1938], originală, necirculată

colecția dr. Alin Ciupală

Photographic postcard, named
Spinning Girl from Rucar – Muscel county
Editor J. Fischer
Sibiu [1938], original, non-circulated

dr. Alin Ciupala's collection

Carte poștală fotografică intitulată
*Rucăr, Muscel – țărancă română la războiul
de țesut*
Editor J. Fischer
Sibiu [1938], originală, necirculată

colecția dr. Alin Ciupală

Photographic postcard, named
Rucar, Muscel county – Romanian Peasant
at the Loom
Editor J. Fischer
Sibiu [1938], original, non-circulated

dr. Alin Ciupala's collection

10

Carte poștală fotografică
Editura Cartea Românească | după un clișeu
realizat de Alexandru Bellu | numerotată nr. 25
București [circulată în 1926], originală

colecția dr. Alin Ciupală

*Photographic postcard
Cartea Romaneasca Publishing House | after a
negative by Alexandru Bellu | numbered 25
Bucharest [circulated in 1926], original*

dr. Alin Ciupala's collection

Carte poștală fotografică intitulată
*România – Paysanne de la Valachie /
Bäuerin aus Muntenien / Peasant women from
Muntenia*

editor necunoscut

[cca. 1930], originală, necirculată

colecția dr. Alin Ciupală

*Photographic postcard, named
Romania – Paysannes de la Valachie /
Bäuerin aus Muntenien / Peasant Women
from Muntenia*

unknown editor

[around 1930], original, non-circulated

dr. Alin Ciupala's collection

Carte poștală fotografică
 Editura Cartea Românească | după
 un clișeu realizat de Alexandru Bellu |
 numerotată nr. 11
 București [cca. 1920], originală, necirculată
 pe verso lipită eticheta Ex libris a librăriei
 Crăciun din Câmpina

colecția dr. Alin Ciupală

*Photographic postcard
 Cartea Romaneasca Publishing House | after a
 negative by Alexandru Bellu | numbered 11
 Bucharest [around 1920], original,
 non-circulated, with the Ex libris stamp of the
 Craciun bookshop in Campina on the back cover*

dr. Alin Ciupala's collection

Carte poștală fotografică
editor necunoscut
[cca. 1930], originală, necirculată

colecția dr. Alin Ciupală

*Photographic postcard
unknown editor
[around 1930], original, non-circulated*

dr. Alin Ciupala's collection

14

Carte poștală fotografică
Editura Cartea Românească | după
un clișeu realizat de Alexandru Bellu |
numerotată nr. 14
București [cca. 1920], originală, necirculată
pe verso lipită eticheta Ex libris a librăriei
Crăciun din Cămpina

colecția dr. Alin Ciupală

*Photographic postcard
Cartea Romaneasca Publishing House | after a
negative by Alexandru Bellu | numbered 14
Bucharest [around 1920], original,
non-circulated, with the Ex libris stamp of the
Craciun bookshop in Campina on the back cover*

dr. Alin Ciupala's collection

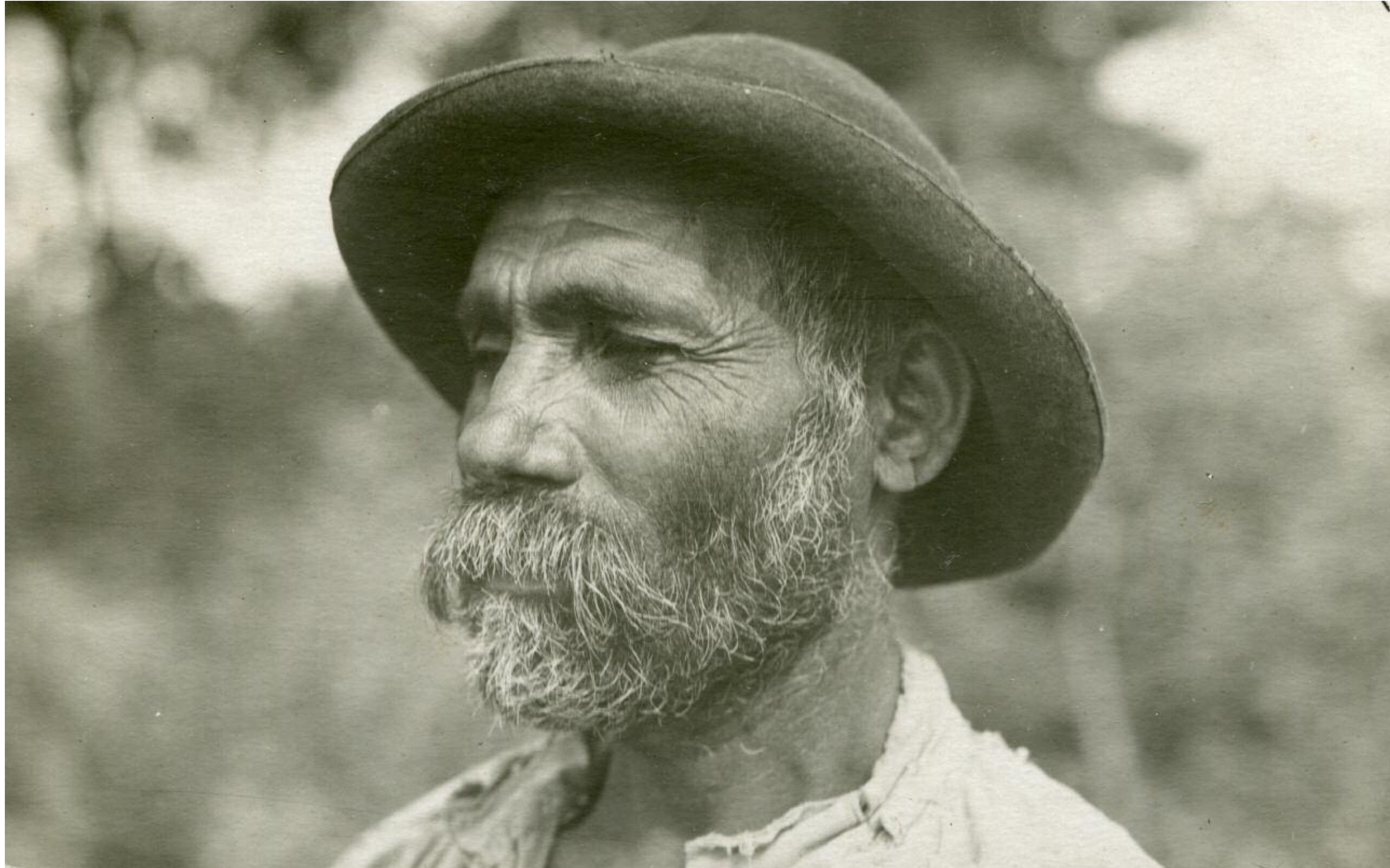
Carte poștală fotografică
editor necunoscut
[cca. 1930], originală, necirculată

colecția dr. Alin Ciupală

*Photographic postcard
unknown editor
[around 1930], original, non-circulated*

dr. Alin Ciupala's collection

Carte poștală fotografică
editor necunoscut
[cca. 1930], originală, necirculată

colecția dr. Alin Ciupală

*Photographic postcard
unknown editor
[around 1930], original, non-circulated*

dr. Alin Ciupala's collection

17

Carte poștală fotografică
editor necunoscut | numerotată nr. 17
[cca. 1930], originală, necirculată

colecția dr. Alin Ciupală

*Photographic postcard
unknown editor | numbered 17
[around 1930], original, non-circulated*

dr. Alin Ciupala's collection

Carte poștală fotografică
editor necunoscut
[cca. 1930], originală, necirculată

colecția dr. Alin Ciupală

*Photographic postcard
unknown editor
[around 1930], original, non-circulated*

dr. Alin Ciupala's collection

Carte poștală fotografică
editor necunoscut
[cca. 1930], originală, necirculată

colecția dr. Alin Ciupală

*Photographic postcard
unknown editor
[around 1930], original, non-circulated*

dr. Alin Ciupala's collection

Carte poștală fotografică intitulată
*România – Jud. P. Neamț. Tipuri și vederi din
Munții Ceahlăului*
Editura Cartea Românească
[cca. 1930], originală, necirculată

colecția dr. Alin Ciupală

*Photographic postcard, named
Romania – Neamt county. Types and views
from the Ceahlau Mountains
Cartea Romaneasca Publishing House
[around 1930], original, non-circulated*

dr. Alin Ciupala's collection

© Asociația Culturală „Patrimoniul pentru Viitor” a luat ființă în 2005 la inițiativa unui grup de iubitori ai artelor și culturii. Activitățile asociației fac cunoscute istoria, diversitatea și importanța patrimoniului cultural românesc. Asociația se numără printre membrii organizației paneuropene *Europa Nostra* (www.europanostra.org).

© The “Heritage for the Future” Cultural Association was set up in 2005, on the initiative of a group of art and culture lovers. The association’s activities promote the history, diversity and importance of the Romanian cultural heritage. The association is a member of the Pan-European organisation *Europa Nostra* (www.europanostra.org).

CONTACT

www.patrimoniu-viitor.ro

prietenii@patrimoniu-viitor.ro